

UCHWAŁA NR XXV/193/2020
RADY GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA
z dnia 28 grudnia 2020 r.

w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Zławieś Wielka na lata 2021 - 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 i 1378) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 i 956) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Zławieś Wielka na lata 2021 - 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Pawlikowski

Załącznik
do Uchwały Nr XXV/193/2020
Rady Gminy Zławieś Wielka
z dnia 28 grudnia 2020 r.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Zławieś Wielka na lata 2021 – 2025

Wstęp

Przemoc w rodzinie definiuje się jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Na zjawisko przemocy w rodzinie można spojrzeć z różnych punktów widzenia, przyjmując perspektywę społeczną, indywidualną lub systemową. Perspektywa społeczna to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie czy postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Perspektywa indywidualna to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc w rodzinie. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Ten podział daje szeroki obraz tego zjawiska i wskazuje na konieczność współdziałań wielu instytucji, których działania przyczynią się do pomniejszania problemu przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy, w celu ukierunkowania na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację oraz pomoc w zmianie zachowań sprawców. Ma też na celu edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami doświadczającymi przemocy, jak również kierowanie do lokalnego społeczeństwa przekazu na temat przemocy. Edukacja społeczna ma na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, zmianę obyczajów, jak również postaw sprzyjających usprawiedliwianiu przemocy w rodzinie.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania aktów agresji, umożliwi szybsze reagowanie, a także spowoduje, że osoby stosujące przemoc w rodzinie, będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań. Zwiększy to skuteczność zapobiegania oraz łagodzeniu następstw przemocy domowej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są przez organy jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach:

- 1) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 i 956);
- 2) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876);
- 3) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 i 1818);
- 4) Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zławieś Wielka na lata 2017-2027;
- 5) Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Główne założenia systemu:

Podstawowym zadaniem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Zławieś Wielka oraz zapewnienie ofiarom doznającym przemocy, bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.

Ponadto zakłada się również realizację zadań, mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez:

- 1) rozwój oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc;
- 2) integrację działań instytucji działających wobec przemocy w rodzinie;
- 3) stosowanie jednoznacznych przekazów, które mówią, że nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka, nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia dla przemocy domowej;
- 4) rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy i podniesienie świadomości społecznej na temat problemu przemocy.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny

1. Jednym z głównych zadań gminy Zławieś Wielka jest kontynuacja prac w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, który na terenie gminy Zławieś Wielka w dalszym ciągu będzie:

- 1) prowadził diagnozę problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmował działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie;
- 3) inicjował interwencje w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) rozpowszechniał informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy;
- 5) inicjował działania w stosunku do ofiar oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.

2. Gminny Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych pomiędzy wójtem gminy, a podmiotami działającymi w Zespole.

Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym;
- 2) zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
- 3) instrumenty pomocowe i sieć wsparcia;
- 4) Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

Adresaci programu:

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków wyżej wymienionego zjawiska, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy w rodzinie, społeczności lokalnej.

Skala problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Zławieś Wielka w latach 2015 – 2019

W latach 2015 - 2019 odbyło się łącznie 20 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego z których sporządzono listy obecności oraz protokoły. Podczas prac Zespołu omawiano zjawisko przemocy na terenie Gminy Zławieś Wielka, akty prawne, według których podejmowane są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy, jak również zadania jakie spoczywają na członkach Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych czy procedurę „Niebieskie Karty”. Spotkania Zespołu mają na celu poprawę sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu.

Członkowie Zespołu diagnozowali sytuacje w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielenia odpowiedniego wsparcia rodzinie oraz możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania wiedzy na temat przemocy w środowisku, podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodziną dotkniętą przemocą.

W okresie od I 2015 r. – XII 2019 r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych brali udział w szkoleniach dotyczących procedury „Niebieskie Karty” oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Systematycznie rozpowszechniano materiały edukacyjne w środowisku lokalnym.

Źródłem finansowania były środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Zławieś Wielka, zapisane rokrocznie w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w latach 2015-2019 realizował działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Zławieś Wielka na lata 2015-2020.

W latach 2015 – 2019 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 89 formularzy „Niebieskiej Karty” - A sporządzonych przez przedstawicieli Policji, pomocy społecznej, oświaty i ochrony zdrowia.

W dniu 18 października 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. Dz. U. Nr 209, poz. 1245, w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzoru formularzy „Niebieska Karta”. Do realizacji wymienionej procedury zobligowani są przedstawiciele policji, oświaty, ośrodków pomocy społecznej, ochrony zdrowia i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty następuje poprzez wypełnienie formularza A przez przedstawiciela wyżej wymienionych podmiotów i niezwłocznie zostaje przekazany do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który przekazuje go członkom Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

Procedura „Niebieskie Karty” została opracowana tak, by łączyć kompetencje służb i współpracować w celu osiągnięcia lepszych efektów.

Do zadań grup roboczych należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W okresie od I 2015 do XII 2019 roku powołano łącznie 231 grup roboczych, których skład, uzależniony był od skali występującego problemu w rodzinie. W pracach GR brali udział między innymi pracownicy socjalni, dzielnicowi, członkowie GKRPA, pedagodzy, kuratorzy sądowi. Przedstawiciele poszczególnych instytucji opracowywali i realizowali plan działania pomocy rodzinie, diagnozowali i monitorowali sytuację rodziny. Z każdego spotkania grupy roboczej sporządzano protokół. Posiedzenia grup roboczych odbywały się w obecności osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą oraz osób, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc.

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2015

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE - WSKAŹNIK	styczeń – grudzień 2015 rok
1	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4
2	Liczba powołanych Grup Roboczych	42
3	Liczba Niebieskich Kart założonych w okresie od I-XII 2015 r. w tym przez:	16
a	Policję	13
b	Pomoc społeczną	3
4	Liczba zakończonych Niebieskich Kart w okresie od I-XII 2015 r.	11
5	Liczba rodzin objętych działaniem Zespołu Interdyscyplinarnego i monitorowanych	24
6	Zawiadomienia do Sądu Rodzinnego o istnieniu zagrożenia dobra małoletnich dzieci	3
7	Szkolenia podnoszące kwalifikacje członków Zespołu Interdyscyplinarnego	4
8	Zawiadomienia do Prokuratury lub na Policję	1
9	Liczba osób objęta pomocą psychologiczną, udział w terapii w związku z przemocą w rodzinie	12
10	Liczba osób, którym udzielono schronienia	0

11	Liczba osób objętych działaniem GKRPA	10
12	Liczba interwencji z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – odebranie dzieci z rodziny	0

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2016

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE - WSKAŹNIK	styczeń – grudzień 2016 rok
1	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4
2	Liczba powołanych Grup Roboczych	78
3	Liczba Niebieskich Kart założonych w okresie od I-XII 2016 r. w tym przez:	30
a	Policję	21
b	Pomoc społeczną	5
c	Oświatę	4
4	Liczba zakończonych Niebieskich Kart w okresie od I-XII 2016 r.	27
5	Liczba rodzin objętych działaniem Zespołu Interdyscyplinarnego i monitorowanych	41
6	Zawiadomienia do Sądu Rodzinnego o istnieniu zagrożenia dobra małoletnich dzieci	6
7	Szkolenia podnoszące kwalifikacje członków Zespołu Interdyscyplinarnego	0
8	Zawiadomienia do Prokuratury lub na Policję	2
9	Liczba osób objęta pomocą psychologiczną, udział w terapii w związku z przemocą w rodzinie	26
10	Liczba osób, którym udzielono schronienia	0
11	Liczba osób objętych działaniem GKRPA	19
12	Liczba interwencji z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – odebranie dzieci z rodziny	0

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2017

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE - WSKAŹNIK	styczeń – grudzień 2017 rok
1	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4
2	Liczba powołanych Grup Roboczych	47
3	Liczba Niebieskich Kart założonych w okresie od I-XII 2017 r. w tym przez:	13
a	Policję	8
b	Pomoc społeczną	2
c	Oświatę	2
d	Ochronę zdrowia	1
4	Liczba zakończonych Niebieskich Kart w okresie od I-XII 2017 r.	16
5	Liczba rodzin objętych działaniem Zespołu Interdyscyplinarnego i monitorowanych	30
6	Zawiadomienia do Sądu Rodzinnego o istnieniu zagrożenia dobra małoletnich dzieci	2
7	Szkolenia podnoszące kwalifikacje członków Zespołu Interdyscyplinarnego	3
8	Zawiadomienia do Prokuratury lub na Policję	0
9	Liczba osób objęta pomocą psychologiczną, udział w terapii w związku z przemocą w rodzinie	13
10	Liczba osób, którym udzielono schronienia	0
11	Liczba osób objętych działaniem GKRPA	6
12	Liczba interwencji z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – odebranie dzieci z rodziny	1

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2018

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE - WSKAŹNIK	styczeń – grudzień 2018 rok
1	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4
2	Liczba powołanych Grup Roboczych	48
3	Liczba Niebieskich Kart założonych w okresie od I-XII 2018 r. w tym przez:	21
a	Policję	16
b	Pomoc społeczną	3
c	Oświatę	1
d	Ochronę zdrowia	1
4	Liczba zakończonych Niebieskich Kart w okresie od I-XII 2018 r.	23
5	Liczba rodzin objętych działaniem Zespołu Interdyscyplinarnego i monitorowanych	25
6	Zawiadomienia do Sądu Rodzinnego o istnieniu zagrożenia dobra małoletnich dzieci	4
7	Szkolenia podnoszące kwalifikacje członków Zespołu Interdyscyplinarnego	1
8	Zawiadomienia do Prokuratury lub na Policję	2
9	Liczba osób objęta pomocą psychologiczną, udział w terapii w związku z przemocą w rodzinie	16
10	Liczba osób, którym udzielono schronienia	0
11	Liczba osób objętych działaniem GKRPA	4
12	Liczba interwencji z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – odebranie dzieci z rodziny	0

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2019

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE - WSKAŹNIK	styczeń – grudzień 2019 rok
1	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4
2	Liczba powołanych Grup Roboczych	16
3	Liczba Niebieskich Kart założonych w okresie od I-XII 2019 r. w tym przez:	9
a	Policję	8
b	Pomoc społeczną	0
c	Oświatę	1
d	Ochronę zdrowia	0
4	Liczba zakończonych Niebieskich Kart w okresie od I-XII 2019 r.	6
5	Liczba rodzin objętych działaniem Zespołu Interdyscyplinarnego i monitorowanych	13
6	Zawiadomienia do Sądu Rodzinnego o istnieniu zagrożenia dobra małoletnich dzieci	1
7	Szkolenia podnoszące kwalifikacje członków Zespołu Interdyscyplinarnego	0
8	Zawiadomienia do Prokuratury lub na Policję	0
9	Liczba osób objęta pomocą psychologiczną, udział w terapii w związku z przemocą w rodzinie	5
10	Liczba osób, którym udzielono schronienia	3
11	Liczba osób objętych działaniem GKRPA	5
12	Liczba interwencji z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – odebranie dzieci z rodziny	1

Podsumowując stopień realizacji założeń zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Zławieś Wielka na lata 2015-2020 i dokonując analizy działań Zespołu oraz Grup Roboczych

stwierdzić można, że jest on na wysokim poziomie. Poza nawiązaniem współpracy z Kościołem zrealizowano wszystkie zadania ujęte w harmonogramie ww. programu.

W marcu 2015 r. uchwałą Nr VIII/31/2015 Rady Gminy Zławieś Wielka uchwalono tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz regulamin określający szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Równocześnie uchwalono Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Zławieś Wielka na lata 2015-2020. Co za tym idzie, Wójt Gminy Zławieś Wielka powołał Gminny Zespół Interdyscyplinarny. Na pierwszym jego posiedzeniu wybrano spośród członków przewodniczącego GZI, zastępcę przewodniczącego oraz sekretarza.

W latach 2015-2019 członkowie zespołu na bieżąco prowadzili zintegrowane i skoordynowane działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie i mającym na celu zapobieganie zjawisku, diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, opracowanie i realizację planu pomocy w indywidualnych przypadkach, rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy, prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. Członkowie zespołu na bieżąco prowadzili w rodzinach szeroko rozumianą pracę socjalną oraz kierowali ofiary przemocy do ośrodków wsparcia i placówek profilaktycznych działających poza terenem gminy. W omawianym okresie z pomocy w formie udzielenia schronienia skorzystały 3 osoby.

W latach 2015-2019 członkowie zespołu oraz grup roboczych brali udział w 8 szkoleniach, zarówno wyjazdowych, jak i stacjonarnych organizowanych w siedzibie ośrodka. Wspomnieć należy, iż w 2020 r. odbyło się 1 szkolenie w formie online o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie i prowadzenia procedury Niebieskiej Karty w okresie pandemii. Nie zrealizowano natomiast zadania nr 8, tym samym nie nawiązano współpracy z Kościołami na terenie gminy Zławieś Wielka, uznając, że jest to kwestia indywidualna.

Na bieżąco prowadzono szeroko rozumiane poradnictwo, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Wprowadzano rodziców w problematykę przemocy domowej, ukazywano sposoby radzenia sobie z tym zjawiskiem oraz wskazywano na konieczność reagowania na przemoc występującą w środowisku. W latach 2015-2019 bowiem zespół interdyscyplinarny nawiązał współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy w Rodzinie w Toruniu i zaprosił rodziców jak również dzieci do udziału w projekcie pn. Rodzina w Centrum. W ramach tego projektu odbył się cykl warsztatów wzmacniających kompetencje rodzicielskie oraz warsztatów „Moje emocje” kierowanych do dzieci z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w różnych grupach wiekowych. Odbyły się również bezpłatne spotkania „SZKOŁA DLA RODZICA” w ramach profilaktyki przemocy w rodzinie. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców odbywało się również we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chełmży również poprzez prowadzenie cyklu spotkań na terenie gminy Zławieś Wielka. Dla nauczycieli i pedagogów z gminnych szkół

również przygotowano ofertę w ramach profilaktyki przemocy domowej. Pedagodzy bowiem wzięli udział w programie „Spójrz inaczej”, realizowanym przez Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki „Spójrz Inaczej”. W ramach ww. projektu przeprowadzono cykl szkoleń – program w szkole podstawowej – szkolenia nauczycieli klas I-III oraz działania profilaktyczno-wychowawcze w klasach IV-VI i VII-VIII. Poza tym, w omawianym okresie na terenie gminy Zławieś Wielka realizowano 2 projekty w ramach profilaktyki przemocy domowej. W 2019 roku gmina Zławieś Wielka za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 – EFS prowadziła projekt konkursowy pod tytułem Aktywność to Twoja Sprawa, w którym udział wzięło 7 mieszkańców gminy. Celem projektu było aktywne włączenie społeczne, co z pewnością poprawiło sytuację społeczno-materialną ww. osób, zapobiegając ewentualnym wystąpieniom przemocy w ich rodzinach. Od grudnia 2018 r. do chwili obecnej na terenie gminy realizowany przez ops jest również projekt współfinansowany ze środków EFS pn. Pomocne Dłonie, skierowany do 12 niesamodzielnych osób z terenu gminy Zławieś Wielka wobec, których realizowane są usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. Usługi opiekuńcze obejmują tu m.in. pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieki i pielęgnacji, jak również pomoc w zapewnianiu kontaktów z otoczeniem, co również przyczynia się do niwelowania ewentualnych aktów agresji ze strony członków rodziny, zapobiegając przemocy domowej. Od 2018 roku do chwili obecnej na terenie gminy prowadzony jest podobny projekt, zapewniający kolejnym 6 mieszkańcom wsparcie w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania jak również pobyt dla 30 osób w Dziennym Domu Pomocy w Przysieku. Projekt realizowany jest przez Fundację WERWA, Regionalny Ośrodek Edukacji Ekologicznej oraz Gminę Zławieś Wielka. Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług środowiskowych na rzecz wsparcia osób niesamodzielnych i ich otoczenia.

Na terenie gminy opracowywano i realizowano zajęcia edukacyjne kierowane do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dot. reakcji na przemoc w rodzinie. Do dnia dzisiejszego mieszkańcy gminy Zławieś Wielka mogą skorzystać z nieodpłatnego poradnictwa prawnego oraz psychologicznego, realizowanego przez Mobilny Punkt Poradnictwa Prawnego i Obywatelskiego, Pracownię Pedagogiczno-Socjologiczną ALTERNATYWA, a w chwili obecnej w Punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego, mieszczącym się w Świetlicy Integracyjnej w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Radcy prawni przyjmują interesantów dwa razy w tygodniu, tj. w czwartki i piątki w godzinach od 15.00 do 19.00. W Punkcie konsultacyjnym natomiast świadczona jest pomoc psychologiczna oraz wsparcie osób uzależnionych od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie. Punkt konsultacyjny prowadzi działalność skierowaną do wszystkich mieszkańców gminy, a w szczególności do osób będących w kryzysie, uzależnionych, ich rodzin, osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc w rodzinie. Konsultacje psychologiczne odbywają się w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej raz w tygodniu, w każdy czwartek w godzinach od 15.00 do 19.00 przez osobę posiadającą kwalifikacje w zakresie terapii uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto, radca prawny przyjmuje interesantów w Urzędzie Gminy w Złejwsi Wielkiej oraz w ramach kolejnego zadania projektu Dzienny Dom Pomocy w Przysieku poprzez poradnictwo prawne i psychologiczne świadczone przez prawników i psychologa Centrum Usług Środowiskowych w Przysieku.

Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to kolejne zrealizowane działania na terenie gminy

Zławieś Wielka w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Odbieranie dzieci z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie odbywa się w ramach opracowanej w 2014 r. procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej. W latach 2015-2019 na terenie gminy przeprowadzono 2 interwencje – odebranie dzieci z rodziny na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Poza tym w omawianym okresie funkcjonariusze Komisariatu Policji w Chełmży oraz Posterunku Policji w Złejwsi Wielkiej przeprowadzali liczne interwencje w miejscu zamieszkania rodzin w związku z przemocą domową. To z tego względu większość procedur Niebieskich Kart wszczynana była przez Policję (na 89 formularzy NK 66 sporządzonych przez Policję).

Przez cały okres obowiązywania programu zarówno członkowie zespołu, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz pracownicy placówek oświatowych i ośrodka pomocy społecznej rozpowszechniali materiały edukacyjne w postaci broszur, ulotek i informatorów profilaktycznych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród społeczności lokalnej. Na bieżąco udzielano informacji o dostępnych instytucjach pomocowych i ich ofercie wsparcia, zwłaszcza na rzecz ofiar przemocy domowej. Interdyscyplinarność to bowiem zjawisko, dzięki któremu w szybki i skuteczny sposób podejmowane są działania na rzecz walki z przemocą w rodzinie, a sprawny przepływ informacji między służbami społecznymi, umożliwia podjęcie skoordynowanych działań na rzecz osób dotkniętych przemocą, jak i stosujących przemoc w rodzinie. Niezależnie bowiem od charakteru podejmowanych interwencji skutecznie zatrzymywano przemoc w rodzinie, a procedury Niebieskich Kart w większości kończyły się ustaniem przemocy domowej i zrealizowaniem indywidualnych planów pomocy, rzadziej rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowania dalszych działań.

Nadmienić należy, że w 2020 r. prace w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są na bieżąco kontynuowane, a od marca 2020 r., w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, w celu zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego osób realizujących zadania związane z procedurą Niebieskie Karty (członków ZI), zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej działalność Zespołu ograniczono do niezbędnych zadań (do powoływania grup roboczych), wykonywanych za pomocą zdalnych środków komunikacji (w niektórych przypadkach oraz tych niecierpiących zwłoki w formie spotkań z zachowaniem wszelkich środków ostrożności i reżimu sanitarnego). Ponadto w 2020 r. prace na rzecz rodzin dotkniętych przemocą prowadzone są w oparciu o działalność grup roboczych, a bieżące ustalenia dotyczące sytuacji rodzin objętych pomocą w formie procedury Niebieskiej Karty dokonywane są pomiędzy członkami grupy roboczej za pośrednictwem rozmów telefonicznych czy innej formy korespondencji elektronicznej oraz w niektórych przypadkach w formie spotkań z zachowaniem wszelkich środków ostrożności i reżimu sanitarnego.

Zasoby gminy Zławieś Wielka w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej;

- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Urzędzie Gminy w Złejwsi Wielkiej;
- 3) placówki oświatowe;
- 4) placówki służby zdrowia;
- 5) policja;
- 6) świetlice terapeutyczne działające przy szkołach gromadzące młodzież i dzieci;
- 7) grupa wsparcia AA działająca przy Urzędzie Gminy w Złejwsi Wielkiej;
- 8) placówki kulturalno-oświatowe
- 9) punkty konsultacyjne

Zagrożenia związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

W sferze zagrożeń związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie mogą wystąpić:

- 1) negatywne wzorce zachowań społecznych;
- 2) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin;
- 3) problemy alkoholowe członków rodzin oraz uzależnienie od innych środków psychoaktywnych;
- 4) słaba kondycja ekonomiczna rodzin;
- 5) nieumiejętność rozwiązywania konfliktów w rodzinie;
- 6) brak świadomości dotyczących możliwości rozwiązania swoich problemów za pomocą mediacji rodzinnych;
- 7) brak programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;
- 8) brak motywacji ekonomicznej dla członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Spodziewane efekty i ocena prowadzonych działań:

- 1) wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie;
- 3) zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy;
- 4) zmniejszenie negatywnych następstw dla osób doznających przemocy w rodzinie i świadków ww. zjawiska;
- 5) spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
- 6) spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowano wielokrotnie;
- 7) zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy;
- 8) zwiększenie kompetencji służb, instytucji i organizacji społecznych pracujących w obszarze przemocy w rodzinie oraz poprawa współpracy w tym zakresie.

Harmonogram zadań programu

Lp.	Zadanie	Opis zadania	Termin realizacji	Realizator lub koordynator
-----	---------	--------------	-------------------	----------------------------

1.	Uchwała w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	Uchwała określająca kierunki działania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	grudzień 2020 r.	Rada Gminy Zławieś Wielka
2.	Prowadzenie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie i mającym na celu zapobieganie zjawisku, 2. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, 3. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, 4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, 5. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, 6. monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy, 7. prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań	od 2021 r.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny
3.	Realizacja Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	1. Wszczynianie procedury Niebieskie Karty w przypadku podejrzenia lub rozpoznania występowania przemocy w rodzinie 2. Zawiadamianie organów ścigania o podejrzeniu lub popełnieniu przestępstwa znęcania się (art. 207 kk) 3. Informowanie ofiar przemocy w rodzinie o dostępnych formach pomocy, w tym udzielanie poradnictwa specjalistycznego i pracy socjalnej 4. Kierowanie ofiar przemocy do ośrodków wsparcia, placówek profilaktycznych działających poza terenem gminy	od 2021 r.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny
4.	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących	Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli	od 2021 r.	Gminna Komisja Rozwiązywania

	zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie		Problemów Alkoholowych
5.	Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie	Ogólne wprowadzenie rodziców w problematykę przemocy domowej, sposobów radzenia sobie z tym zjawiskiem oraz wskazanie na konieczność reagowania na przemoc występującą w środowisku	od 2021 r.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy ze szkołą i Policją
6.	Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dot. reakcji na przemoc w rodzinie	Konsultacje i poradnictwo prawne i psychologiczne dla mieszkańców gminy	od 2021 r.	Nieodpłatna pomoc prawna i poradnictwo obywatelskie – punkty prowadzone przez Adwokatów i Zaborskie Towarzystwo naukowe w Świetlicy Integracyjnej w Złejwsi Wielkiej; Punkt Konsultacyjny – pomoc psychologiczna
7.	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	Odbieranie dzieci z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie	od 2021 r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki służby zdrowia, Policja
8.	Zmiana postawy mieszkańców gminy Zławieś Wielka wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-edukacyjne	1. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów, materiałów w lokalnej prasie, udział w kampaniach profilaktycznych) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, 2. Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie	od 2021 r.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, świetlice terapeutyczne działające na terenie szkół, media, szkoły i przedszkola, placówki służby zdrowia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja
9.	Monitoring i ewaluacja programu		od 2021 r.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny

